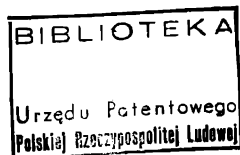

COA C 143/90

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 42989

Kl. 23 c, 2

Instytut Przemysłu Skórzanego*)

Warszawa, Polska

Sposób otrzymywania olejów do natłuszczania emulsyjnego skór chromowych dogarbowanych roślinnie lub syntanami oraz skór garbowania roślinnego

Patent trwa od dnia 28 listopada 1958 r.

W nowoczesnej technologii wyprawy skór chromowych dąży się do otrzymania skór o wyrównanej strukturze na całej ich powierzchni. Zamierzony cel osiąga się przez mniej lub bardziej intensywne napełnienie skór wygarbowanych chromowo garbnikami roślinnymi, sulfosyntanami lub żywicami syntetycznymi. Potraktowanie skór chromowych wymienionymi środkami wpływa jednak w zasadniczy sposób na ładunek powierzchniowy skóry, a tym samym i na jej powinowactwo do tłuszczów anionowych używanych do natłuszczania emulsyjnego. Skóry chromowe dogarbowane roślinnie sulfosyntanami lub żywicami syntetycznymi wykazują zdecydowanie ujemny ładunek powierzchniowy, w efekcie czego tracą w wysokim stopniu swą pierwotną zdolność wią-

zania olejów sulfonowanych lub olejów zemulgowanych z dodatkami emulgatorów anionowych typu sulfonianów lub siarczanów alkilowych albo alkiloarylowych. W związku z tym otrzymuje się skóry słabo natłuszczone, w których tłuszcz jest osadzony równomiernie na całym przekroju. Skóry te wykazują nadmierną nasiąkliwość na wodę, są zbyt ciągliwe, a ich lico jest skłonne do pękania przy rozciąganiu lub zginaniu skóry.

Niewielka zawartość tłuszczu w warstwach zewnętrznych skóry chromowej dogarbowanej związkami anionowymi uniemożliwia ponadto prawidłową pracę w operacji suszenia skór w stanie naklejonym na płytach szklanych.

W celu wyeliminowania uprzednio wymienionych wad proponowano natłuszczać skóry mieszaninami olejów lub tłuszczów naturalnych z dodatkiem olejów sulfonowanych albo olejami słabo sulfonowanymi.

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest Wiktor Łasek.

Natłuszczenie skór chromowych olejami lub tłuszczami z dodatkiem olejów sulfonowanych zapewnia wprawdzie uzyskanie warstwowego natłuszczenia skóry, jednak większa część tłuszczu zostaje osadzona od strony mizdzy, a ponadto natłuszczenie skóry jest nierównomierne, co objawia się w krańcowych przypadkach występowaniem plam tłuszczowych na licu lub mizdrze skóry. Znacznie lepsze wyniki od sposobu podanego wyżej uzyskuje się stosując do natłuszczenia oleje słabo sulfonowane. W wielu jednak przypadkach oleje te nie zapewniają dostatecznego osadzenia tłuszczu w warstwie licznej skóry i nie dają odpowiedniego obniżenia nasiąkliwości skór na wodę.

Do znanych sposobów należy również natłuszczenie dwukapielowe, przy czym w pierwszej kąpieli stosuje się natłuszczenie anionowe, w drugiej zaś natłuszczenie olejami zemulgowanymi dodatkami emulgatorów kationowych. Sposób ten jest bardzo racjonalny, jednak daje on tylko wtedy pełny efekt, gdy do natłuszczenia anionowego zastosuje się oleje dostatecznie słabo sulfonowane.

Według wynalazku prawidłowe natłuszczenie skór chromowych dogarbowanych roślinnie, sulfosyntanami lub żywicami syntetycznymi przeprowadza się za pomocą tłuszczów słabo sulfonowanych, otrzymanych przez sulfonowanie olejów z dodatkiem oleiny. Sulfonowanie olejów w obecności oleiny umożliwia otrzymanie produktów bardzo słabo sulfonowanych, a mimo to dających trwałe emulsje wodne, gdyż dodatkowym czynnikiem ułatwiającym emulgowanie tłuszczu w wodzie jest kwas olejowy lub sól tego kwasu. Dodatek oleiny do olejów łagodzi proces sulfonowania oleju, co ma szczególne znaczenie przy stosowaniu tranu jako substratu. Dodatkową zaletą stosowania oleiny przy sulfonowaniu olejów jest fakt otrzymywania olejów sulfonowanych klarownych i nie ulegających rozwarstwianiu. Do sulfonowania stosuje się 95,6%-owy kwas siarkowy w ilości 15% w odniesieniu do ciężaru tłuszczu.

Użycie do natłuszczenia skór chromowych, dogarbowanych związkami anionowymi, olejów otrzymanych sposobem według wynalazku zapewnia uzyskanie warstwowego natłuszczenia skór przy równoczesnym równomiernym ich natłuszczeniu na całej powierzchni. Wynika to z zastosowania w wymienionych olejach emulgatorów o różnych właściwościach chemicznych. Część oleju zemulgowana solą kwasu olejowego, jako wrażliwa na działanie elektro-

litów i niskie wartości pH skóry, zapewnia uzyskanie powierzchniowego natłuszczenia skóry, pozostała zaś część, zemulgowana siarczanami alkilowymi, powoduje korzystny rozkład warstwowo tłuszczu w skórze.

Przykład. Otrzymywanie tranu słabo sulfonowanego do natłuszczenia skór chromowych dogarbowanych roślinnie, sulfosyntanami lub żywicami syntetycznymi.

Mieszaninę złożoną z 800 części wagowych tranu dorszowego i 200 części wagowych oleiny destylowanej sulfonuje się 150 częściami wagowymi 95,6%-ego kwasu siarkowego w temperaturze 20°C, do czasu uzyskania oleju rozpuszczalnego w wodzie, co trwa zazwyczaj około 4 godziny. Otrzymany kwaśny produkt sulfonowania przemywa się roztworem soli glauberskiej, a następnie zobojętnia wodą amoniakalną w zwykły sposób. Otrzymany po zobojętnieniu produkt gotowy, zależnie od warunków przemywania, zawiera 75 — 90% tłuszczu i stanowi klarowny roztwór, nie ulegający rozwarstwianiu.

Do natłuszczenia skór dogarbowanych anionowo stosuje się 1,5 — 5 części wagowych (w odniesieniu do ciężaru skóry) tłuszczu sporządzonego jak wyżej.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób otrzymywania olejów do natłuszczenia emulsyjnego skór chromowych dogarbowanych roślinnie lub syntanami oraz skór garbowania roślinnego, znamienny tym, że oleje lub tłuszcze z dodatkiem do 20% oleiny sulfonuje się 95,6%-owym kwasem siarkowym w ilości 15% w odniesieniu do ciężaru tłuszczu.

Instytut Przemysłu
Skórzanego

